

**ПРОГРАМ РАДА ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА
КЊАЖЕВАЦ
ЗА 2022. ГОДИНУ**

ОСНИВАЧ: Скупштина општине Књажевац

ДЕЛАТНОСТ: 9102

МАТИЧНИ БР: 07301464

СЕДИШТЕ: Књажевац, Карађорђева 15

У Књажевцу,

Дана 20.12.2021. године

**ПРОГРАМ РАДА ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА КЊАЖЕВАЦ
ЗА 2022. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. ПРОФИЛ УСТАНОВЕ:

1.1. Историјат

1.2. Законски оквир

1.3. Организациона структура

1.4. Извори финансирања

2. ОСНОВНА ДЕЛАТНОСТ МУЗЕЈА:

2.1. Набавка музејске грађе

2.2 Чување и заштита музејске грађе

2.3 Унапређење услова излагања музејских збирки и поставки

**3. ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ ЗА РАД СА МУЗЕЈСКИМ ЗБИРКАМА
И ПУБЛИКОМ ЗА 2022. ГОДИНУ ПО ОДЕЉЕЊИМА**

3.1 Програм рада археолошког одељења

3.2 Програм рада етнолошког одељења

3.3 Програм рада одељења за историју уметности и изложбenu делатност

3.4 Програм рада одељења за едукацију и маркетинг

3.5 Програм рада конзерваторског одељења

4. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2022. ГОДИНУ

5. ЗАКЉУЧАК

1. ПРОФИЛ УСТАНОВЕ

1.1. Историјат

Завичајни музеј Књажевац је установа културе основана 1980.год. са циљем да сакупља, чува, научно обрађује и представи културно благо књажевачког краја. Музеј обухвата изложбени простор од преко 1.000 квадратних метара, дворишни простор и преко 2 хектара слободне површине.

У састав музеја улазе три објекта – споменика културе:

1. Зграда Завичајног музеја у Карађорђевој 15 са сталном музејском поставком која приказује живот на овим просторима од праисторије до данас и изложбеном галеријом у приземљу зграде;

2. Музеј града у кући Алексе Аце Станојевића у Његошевој 6, у кући која је припадала значајној историјској личности, а која представља бисер архитектуре и у којој је представљен грађански ентеријер с краја 19. и почетка 20. века;

3. Архео–етно парк у Равни са школском зградом у којој је и истраживачка станица са лабораторијом за конзервацију, ретроспективном изложбом која приказује ток вишедеценијских археолошких истраживања на оближњем античком локалитету *Timacum Minus*, радном просторијом и спаваоном, лапидаријумом са римским каменим споменицима и Етно-парком са аутентичним примерима стамбене народне архитектуре и привредним пратећим објектима (амбар, казаница за печење ракије) са краја 19. и почетка 20. века.

Овај комплекс Музеја на отвореном додатно је обогатио, како садржајно тако и у квалитету услуга које пружа и Музеј вина са винотеком. У власништву музеја су и Етно-кућа у Минићеву и Спомен кућа у Белом Потоку.

Током протеклих година Музеј је формирао значајан фонд од преко 25.000 експоната разврстаних у природњачко-геолошку, археолошку, етнологску, збрику ликовне и примењене уметности и културно-историјску збирку. Неке од ових збирки проглашене су културним добрима, чиме по републичким и међународним Закономима о заштити културних добара превазилазе локални карактер и добијају национални значај. Као такву посебно треба истаћи јединствену збирку двопређних чарапа – Музеј чарапа који је као засебна целина представљен у оквиру сталне поставке у Завичајном музеју у Карађорђевој улици.

У надлежности Музеја Књажевац према Решењу Министарства културе и информисања налазе се две општине: Књажевац и Сокобања и са њима око 150 села и засеока. Захваљујући овако великом и надасве богатом терену који сведочи о животу у овим крајевима од праисторије, антике, средњег века па све до данашњих дана, бројним културним слојевима, значајним налазима и разнородном материјалу који је годинама сакупљан на овим просторима, Завичајни музеј Књажевац остварио је сарадњу са еминентним институцијама културе и појединцима у нашој земљи, почевши од високошколских установа, института, музеја, завода и других сродних организација. Музеј је, такође, остварио различите видове сарадње и са установама и институцијама културе, науке и образовања из иностранства. Музеј је члан националне музејске заједнице – Музејског друштва Србије, Дунавског центра за компетенције, Балканске мреже

музеја и припремио је апликацију за пријем у Форум словенских култура и Међународну асоцијацију музеја – ICOM.

У последњих неколико година интензивно се радило на побољшању и унапређењу квалитета рада и услуга које Музеј пружа. Пројектом санације, ревитализације и адаптације оба крила зграде Музеја у Карађорђевој улици, Музеј је добио адекватан простор за излагање модерно конципиране сталне поставке, а у складу са потребама и захтевима савремене публике. У складу са овим, велика пажња поклоњена је формирању стручних служби: кустоси за тематски одређене туре, педагошко – едукативни и креативни тим и др.

Посебан сегмент у раду Завичајног музеја Књажевац представља учешће у организацији, сарадњи и реализацији бројних културних и туристичких манифестација, сајмова и догађаја, као и организација и реализација едукативних радионица попут: „Чувара завичајног блага, Малих археолога, Завичајног појмовника, Летње школе традиционалних заната, Летње школе конзервације и Летње школе археологије“.

1.2. Законски оквир

Завичајни музеј Књажевац, као централна установа у области заштите покретних културних добара и носилац музејске делатности у књажевачкој општини, обавља своје послове и задатке утврђене законом и прописима који регулишу ову област, а то су:

- Закон о јавним службама („Службени гласник РС”, бр.42/91, 71/94 и 79/2005)
- Закон о музејској делатности („Службени гласник РС”, бр.35/2021 и 96/2021)
- Закон о култури („Службени гласник РС”бр.72/2009; 13/2016; 30/2016);
- Закон о културним добрима (Службени гласник РС, бр.7/94 и 52/2011)
- Закон о обавезном примерку („Службени гласник РС“ бр. 52/11)
- Закон о старој и реткој библиотечкој грађи (“Службени гласник РС“ бр.52/11)
- Закон о издавању публикација („Службени гласник РС”бр.37/91; 53/93; 67/93; 48/94; 135/04; 101/05)
- Закон о ауторским и сродним правима („Сл.гласник РС”, бр.104/2009)
- Закон о раду („Сл.гласник РС” бр. 24/05, 61/05, 54/09, 75/14)
- Закон о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС”, бр. 36/10)
- Закон о безбедности и здрављу на раду (“Сл.гласник РС” бр. 101/05)
- Закон о јавним набавкама (“Сл.гласник РС” бр.14/15)
- Закон о рачуноводству и ревизији („Сл.гласник РС”, бр.46/06 и 111/09)
- Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја (“Сл.гласник РС” бр. 120/2004, 54/2007 и 104/2009)
- Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, (“Сл.гласник РС” бр. 44/01; 30/02; 34/02; 69/02; 78/02; 05/05; 60/07; 54/08, ...58 од 3. јуна 2014, 113 од 17. децембра 2017 - др. закон)
- Одлука о оснивању Завичајног музеја Књажевац – Књажевац (Службени лист општина, бр.53/76 чл.103, Службени гласник 53/77, Службени гласник бр.28/77, датум оснивања 30.12.1980.)
- Одлуке о промени оснивачког акта Завичајног музеја у Књажевцу ради усклађивања са законским прописима („Службени лист општине Књажевац“ број 25/2016)
- Статут Завичајног музеја Књажевац, бр. 2 – I/98 – 3, 27.02.1998.
- Статут о измени и допуни статута Завичајног музеја Књажевац, бр.48/1 од 01.04.2005.
- Статут Завичајног музеја Књажевац, бр. 631-30, од 01.02.2007. године
- Статут о изменама и допунама Статута Завичајног музеја Књажевац број 631-407/17 од 15.12.2017. године, Решење СО Књажевац 022-81/2017-01, од 19.12.2017. године

1.3. Организациона структура

Музеј своју делатност обавља кроз рад стручне службе за рад са музејским збиркама и публиком и службе за обављање општих послова.

Послови, који се по Закону о музејској делатности и Правилнику о врсти стручних послова у музеју, сматрају стручним пословима, у Завичајном музеју обављају кустоси. Музеј сада има три кустоса – археолога, етнолога и историчара уметности. Место етнолога обавља кустос етнолог на основу Уговора о раду на одређено време због адекватне обраде и презентације богате етнолошке збирке. Такође, музеј има и једног стручног радника - ликовног уредника. Овој служби припада и место музејског едукатора.

Техничку службу чине препаратор, техничар у музејској делатности и манипулант у депоу, док је у водичкој служби одређено место за једног музејског водича.

Опште административно-техничке послове обавља сарадник за унапређивање делатности установе културе. Послове одржавања објеката обавља помоћни радник: манипулант у депоу.

Књиговодствене послове за потребе Музеја води књиговодствена агенција.

У музеју је тренутно у сталном радном односу 7 радника и 3 радника на одређено време што је мало с обзиром на број објеката, њихов карактер и споменичке вредности, као и због чињенице да се налазе на различитим локацијама (Завичајни музеј у Карађорђевој 15, Кућа Аце Станојевића у Његошевој 6, Архео-етно парк у Равни). Три лица су ангажована преко агенције за обављање послова.

1.4 . Извори финансирања

За обављање основне делатности, општина обезбеђује неопходна средства из буџета општине. За одређене пројекте финансира се и из буџета републике, кроз конкурсе надлежних министарстава, најчешће Министарства културе. Музеј аплицира за средства и код других фондација кроз партнерске пројекте у земљи и иностранству. Својим радом (кроз допунске делатности) Музеј стиче и сопствена средства.

2. ВРШЕЊЕ ОСНОВНЕ ДЕЛАТНОСТИ

2.1. Набавка музејске грађе

Завичајни музеј Књажевац свој музејски фонд попуњава откупом из средстава општинског буџета и сопствених прихода, откупом подржаним од стране Министарства културе, путем поклона, археолошког ископавања, у току истраживачког теренског рада, у току рекогносцирања терена случајним налазом.

Током протеклих година Музеј је формирао значајан фонд музејских предмета разврстаних у природњачко-геолошку, археолошку, етнолошку, збрику ликовне и примењене уметности и културно-историјску збирку. Фонд музеја се стално систематски и плански допуњује, а рад конзерваторског одељења обезбеђује даљи стручни третман новопридошлих предмета уз формирање прописане документације и фотодокументације.

Програмом за 2022. годину наставиће се са употпуњавањем и богаћењем етнолошке, археолошке, уметничке и историјске збирке. Посебно очекујемо богаћење археолошке збирке због планираних нових археолошких ископавања на локалитету *Timacum Minus* и у 2022. години која су након више од две деценије поново обновљена током 2019. Године. Такође, употпуниће се и обновити оштећена збирка у Архео-етно парку Равна са неопходним етнолошким предметима везаним за традиционално привређивање. Поред тога наставиће се са богаћењем културно историјске и уметничке збирке откупом уметничких дела завичајних сликара, рад на прикупљању завичајне грађе о уметницима и важнијим историјским личностима који су живели и радили у Књажевцу и околини.

2.2. Чување и заштита музејске грађе

Музејски предмети чувају се у опремљеним просторима - депоима. Министарство културе је у претходном периоду уложило значајна средства у опремање овог простора, тако да се сада музејски експонати чувају у побољшаним, адекватним условима. Изградња етно надстрешнице у Архео етно парку Равна је неопходна како би се збирка предмета народне радиности обновила и заштитила. У току 2022. године биће настављен процес реорганизације деопа у циљу што бољег чувања и систематизације музејске грађе у складу са стандардима. Планирају се реорганизације појединих збирки ,нове систематизације,организација смештаја грађе, рестаураторски и конзерваторски радови на најугроженијим предметима.

Конзерваторска радионица Завичајног музеја брине о стању предмета у депоима и поставкама. За 2022. годину планирана је даља конзервација предмета, преглед стања у депоу који прати ревизију збирки и рад на предметима који захтевају хитну интервенцију. Важан посао биће конзервација налаза са локалитета *Timacum Minus* који су ископани током истраживања 2019-2021. године и предмета археолошке збирке из сталних поставки где је уочена потреба за интервенцијом. У овој години планира се и конзервација етнолошке сбирке у Архео-етно парку Равна, историјске збирке и збирке оружја.

2.3. Унапређење услова чувања и излагања музејских предмета

У циљу што професионалнијег и квалитетнијег обављања основне делатности планира се и изградња веће етно надстрешнице у Архео-етно парку Равна која би омогућила адекватно излагање и чување традиционалних справа и других етнолошких предмета. Услови и пројекат урађени су током 2019 године, па се 2022. године очекује реализација пројекта.

Планира се израда плана и пројекта за формирање мањег лапидаријума у дворишту музеја у циљу излагања и чувања споменика и спомен плоча из најразличитији историјских периода и са различитих локалитета.

Пријемни депои у Завичајном музеју налазе се у лошем стању и радиће се током наредне године на њиховом побољшању док се не стекну финансијски услови за њихово потпуно реновирање и опремање.

Посебно важне активности биће у делу заштите, презентације и интерпретације локалитета *Timacum Minus* које подразумевају поправку и израду приступног пута до и око утврђења и терми од шљунка, израду пешачких стаза, увођења видео надзора због великог проблема које локалитет има са дивљим копачима. Такође, за наредну годину планира се и израда Пројекта конзервације северозападне куле утврђења *Timacum Minus* којим би се овај угрожени објект сачувао од даљег пропадања.

3. ПРОГРАМ РАДА СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ ЗА РАД СА МУЗЕЈСКИМ ЗБИРКАМА И ПУБЛИКОМ ЗА 2022. ГОДИНУ ПО ОДЕЉЕЊИМА

3.1. ПРОГРАМ РАДА АРХЕОЛОШКОГ ОДЕЉЕЊА

3.1.1. Музеолошке активности

Обрада музејске грађе

И током 2022. године археолошко одељење наставља обраду и документовање новопридошних археолошких предмета. Део материјала је пристигао са археолошких ископавања *Timacum Minus*-а у Равни док је други део материјала пристигао откупом и поклоном. У оквиру обраде музејске грађе наставиће се са сређивањем фото документације. У 2022. години довршиће се и конзервирање новопридошних археолошких предмета.

Одржавање локалитета *Timacum Minus*

У 2022. години предвиђено је редовно одржавање локалитета *Timacum Minus* и Архео-етно парка у Равни. Неопходно је прскање утврђења хербицидима који онемогућавају агресивно деловање вегетације на архитектуру утврђења *Timacum Minus* и објеката у његовој непосредној околини. Радови на одржавању локалитета подразумевају и редовно кошење сувишних травнатих површина у унутрашњости утврђења. У оквиру одржавања налазишта *Timacum Minus* неопходно је прикупити и уклонити урушени архитектонски материјал са самог локалитета као и одбачену земљу са археолошких ископавања. У склопу одржавања локалитета планира се и уређење пешачких стази око утврђења и у унутрашњости утврђења.

У 2022. години планира се наставак Пројекта заштите јужне капије утврђења у сарадњи са Регионалним заводом за заштиту споменика културе из Ниша.

Изложбене активности

Пандемијске околности условиле су спорији ритам реализације планираних изложбених активности из тог разлога смо нереализоване изложбе померили за наредну 2022. годину. Планирано је гостовање археолошке изложбе „Од нитни до шлема“ ауторке Тијане Пештерац, археолога Музеја Војводине. Изложба илуструје причу о конзервацији и реконструкцији трећег пронађеног шлема – шлема из Јарка.

За наредну годину планира се и гостовање изложбе „Хладно оружје средњовековне збирке Народног музеја Ниш“, аутора Слободана Митића, археолога нишког музеја.

3.1.2. Теренска и студијска истраживања

У 2022. години планира се наставак истраживања утврђења *Timacum Minus* у сарадњи са Археолошким институтом из Београда. У плану је и геопозиционирање археолошких локалитета на простору књажевачке територије.

За наредну годину планира се наставак Пројекта конзервације јужне капије утврђења *Timacum Minus*. Следећа фаза пројекта односи се на конзервирање западне куле јужне капије. Ова фаза се реализује у сарадњи са Заводом за заштиту споменика културе из Ниша.

3.1.3. Издавачка делатност

У 2022. години планира се редовно штампање археолошког промотивног материјала којим би се употпунила издавачка делатност музеја у служби популарисања културног наслеђа књажевачког краја. Планом је предвиђено и штампање двојезичног водича кроз сталну археолошку поставку.

3.1.4. Стручно усавршавање

У 2022. години археолошко одељење ће бити активно и на пољу стручног усавршавања. Учествоваће на семинарима и стручним трибинама који ће директно утицати на квалитет рада самог музеја. Као и претходних година археолози ће у 2022. години присуствовати редовној Скупштини Српског археолошког друштва.

Уколико здравствена ситуација у земљи и свету дозволи археолози ће учествовати на међународном конгресу “Congress of Thracology: Thracian the Past - From Bronze Communities to Iron Kingdoms” који ће се одржати у Деви, Румунија.

Током наредне године наставиће се набавка стручне литературе која ће употпунити библиотеку музеја и унапредити рад кустоса.

3.1.5. Едукативне активности

У складу са епидемијским условима реализоваће се разноврсни едукативни програми у Завичајном музеју и Архео-етно парку Равна. Радионице „Чувари завичајног блага“, „Чудесни свет у праисторији“ и „Мали археолози“ одржаће се са полазницима различитих узраста. Радионица „Чувари завичајног блага“ која је намењена за први разред основне школе. Циљ радионице је да се деца првог разреда основних школа упознају са основним информацијама о музеју. Радионица „Чудесни свет у праисторији“ намењена је деци од првог до четвртог разреда основних школа. Кроз радионицу деца ће имати прилику да се упознају са животом људи у праисторији. Радионица у простору музејског депанданса Архео-етно парка у Равни под именом „Мали археолози“ намењена је предшколцима и ученицима основних школа од првог до осмог разреда. Кроз радионицу деца се упознају са археологијом и методологијом током археолошких ископавања.

Током наредне године реализоваћемо другу по реду „Летњу школу археологије *Timacum Minus*“. Овај едукативни програм је намењен деци узраста петог и шестог разреда кроз који се упознају са књажевачким археолошким благом и римским утврђењем *Timacum Minus*.

Обзиром на актуелну пандемијску ситуацију археолошко одељење планира и низ онлајн активности путем друштвених мрежа и јутјуб канала који би надоместили директан контакт са публиком.

3.1.6. Промотивне активности

Промотивне активности везане за популарисање културних добара књажевачког краја, пропраћене од стране локалних, регионалних и националних радио и тв станица, биће реализоване и у 2022. години. Промоција археолошког наслеђа оствариће се и кроз нове чланке и текстове у стручним и популаристичким публикацијама.

У 2022. години Музеј ће бити домаћин промоције књиге „Трибали – у археологији и историјским изворима“, аутора др Милорада Стојића. Осим ове промоције у плану је и предавање „Римско становништво – живот на граници“, археолога Вујадина Вујадиновића, кустоса Археолошког музеја Ђердап (Народни музеј Београд) као и предавање „Нова тетрархијска палата на територији Србије“ др Стефана Поп Лазића, археолога Археолошког института Београд.

Наредне 2022. археолошко одељење учествоваће у манифестацији Европска ноћ истраживача која се реализује у сарадњи са Регионалним центром за стручно усавршавање

Књажевац као и у традиционалној манифестацији Музеји за 10 која се одржава у музејима широм Србије.

3.1.7. Опрема и адаптација радног простора

У 2022. години планирамо редовну набавку амбалаже која је потребна за адекватно чување археолошког материјала - картонске кутије, најлон кесе, папирне кесе, папирна вата, хируршке рукавице и сл.

У Архео-етно парку у згради школе неопходно је адаптирати радни простор у ком се одржавају едукативне радионице и редован рад археолога и конзерватора. На овај начин побољшаће се радни услови али и квалитет услуге које музеј пружа својим посетиоцима и полазницима Летњих школи.

Осим радног простора у Архео-етно парку неопходно је реновирати и канцеларију археолога у згради музеја.

За наредну годину је планирано и побољшање услова у депоу за који је неопходна набавка сушача ваздуха ради безбедног чувања осетљивих музејских предмета.

3.1.8. Пројекти

У наредној години предвиђен је наставак археолошких истраживања налазишта *Timacum Minus* у селу Равна. Истраживања се реализују у сарадњи са Археолошким институтом из Београда. Планом се предвиђа наставак ископавања у централном делу утврђења како би се до краја ископала грађевина која је интерпретирана као хореум-житница. Неопходно је довршити истраживање овог објекта како би се припремио за будући пројекат његове конзервације. Осим ископавања на овом сектору неопходно је истраживањима припремити и западну кулу јужне капије за реализацију конзерваторских радова.

У 2022. години планиран је наставак реализације Пројекта конзервације јужне капије утврђења *Timacum Minus*. Овај пројекат реализује се у сарадњи са Регионалним заводом за заштиту споменика културе из Ниша.

За наредну годину планира се и реализација Пројекта „Летње школе археологије - *Timacum Minus*“ обзиром да је претходне године ова активност наишла на добар пријем код полазника и на важну подршку Министарства културе и информисања.

Археолошко одељење за наредну годину планира и израду Пројекта конзервације северозападне куле утврђења *Timacum Minus* којим би се овај угрожени објекат сачувао од даљег пропадања.

3.2. ПРОГРАМ РАДА ЕТНОЛОШКОГ ОДЕЉЕЊА

3.2.1. Музеолошке активности

Обрада музејске грађе

Рад етнолога током 2022. године одвијаће се у Музеју и на терену, у складу са организацијом у оквиру установе. Поред теренског истраживачког рада, изложбене делатности, један од важних послова биће обрада етнографских предмета.

У наредној години наставиће се са радом на научној и стручној обради и дигитализацији етнолошке збирке. Наставиће се са прикупљањем и обрадом музејских предмета, обрадом разноврсне завичајне грађе, реинвентарисањем и дигитализацијом као и обрадом података за унос у централни музејски регистар.

Наставиће се и рад на уносу података у јединствени информациони систем који је развио Историјски музеј Србије (ИМУС) а који је подржан од стране Министрства културе и информисања. Крајњи циљ је доступност основних података о богатом културном наслеђу најширој публици у Србији и иностранству.

У оквиру обраде етнографских предмета наставиће се и са ревизијом етнографске збирке и реорганизацијом смештаја музејске грађе у депоима. Предмете које је немогуће конзервацијом обновити и који се налазе у изузетно лошем стању, потребно је отписати кроз редован поступак који се том приликом примењује.

Главна активност везана за музеолошки рад у наредној години биће обрада музејске грађе и конзервација угрожених етнолошких предмета од метала и дрвета а који су део сталних поставки Музеја. Најугроженији предмети се налазе у депандансу Музеја, Архео-етно парку у Равни. Свакодневно су изложени у оквиру сталне поставке Музеја, доступни посетиоцима, и неопходно је извршити стабилизацију и заштиту од даљег пропадања. Тако да ће се третирању тих предмета поклонити највећа пажња у наредној години.

Поред заштите предмета који се налазе унутар објеката, потребно је заштитити и оне који се налазе у слободном простору. У ту сврху је неопходна изградња надстрешнице у простору Архео-етно парка.

Изложбене активности

У складу са годишњим планом Музеја за 2022. годину и финансијским могућностима, предвиђено је гостовање изложби етнолошког карактера. Неке од раније предложених изложби нису реализоване због епидемиолошке ситуације. За наредну годину предлаже се гостовање следећих изложби:

1. Изложба Народног музеја из Зрењанина „Зооморфни орнамент у традиционалној култури Баната“, аутора Бранке Бабић. Трошкови око реализације ове изложбе односили би се на превоз изложбе на релацији Зрењанин-Књажевац-Зрењанин у износу од око 20.000,00, затим једна дневница за аутора изложбе, као и на израду пропратног штампаног материјала (каталога, плаката и позивница) у износу од око 20.000,00, као и трошкови приликом отварања изложбе у износу до 10.000,00.

2. Изложба Музеја Крајине из Неготина “К’о некад у 8 - мода шездесетих”. Изложба је посвећена моди шездесетих година 20. века, чији је аутор Емила Петровић, виши кустос етнолог Музеја Крајине. Трошкови око реализације ове изложбе односили би се на превоз изложбе на релацији Неготин-Књажевац и натраг у износу од око 6.000,00, затим једна дневница за аутора изложбе, као и на израду пропратног штампаног материјала (каталога, плаката и позивница) у износу од око 20.000,00, као и трошкови приликом отварања изложбе у износу до 10.000,00.

3. Изложба Народног музеја из Чачка “Кошуљица извезена – кошуље кроз време”, аутора Снежане Шапоњић Ашанин. Трошкови око реализације ове изложбе односили би се на превоз изложбе на релацији Чачак-Књажевац и натраг у износу од око 8.000,00, затим једна дневница за аутора изложбе, као и на израду пропратног штампаног материјала (каталога, плаката и позивница) у износу од око 20.000,00, као и трошкови приликом отварања изложбе у износу до 10.000,00.

Реализација ових изложби зависиће и од мера Владе РС везаних за сузбијање пандемије COVID-19.

Такође, етнолог ће пружити помоћ у реализацији изложби, традиционалних и повремених, у организацији Завичајног музеја Књажевац, тако и гостујућих.

У наредној години етнолог ће наставити сарадњу са васпитним и образовним установама и пружити помоћ у стручном вођењу кроз музејске поставке.

3.2.2. Теренска и студијска истраживања

Истраживачки рад на терену ће се наставити, као и претходних година, у оквиру научно-истраживачког рада везаног за занате који подразумева рад на терену у области Тимока, Заглавка и Буцака. Посебна пажња биће посвећена преношењу знања и занатских вештина, као виду нематеријалног културног наслеђа. Поред тога, биће обрађивана и тема која се односи на одевање и ношњу у деловима књажевачке области. Истраживачки рад подразумева и формирање фотодокументације.

Такође, наставиће се са активностима на пољу истраживања, прикупљања, документовања, очувања и презентовања елемената нематеријалног културног наслеђа са територије Републике Србије, посебно књажевачког краја. Оваквим радом се наставља и сарадња са Центром за нематеријално културно наслеђе Србије, основаном при Етнографском музеју у Београду.

Реализоваће се и наставак етнологске студентске теренске праксе у сарадњи са Одељењем за етнологију и антропологију, Филозофског факултета у Београду.

Наставиће се и сарадња са Музејом Крајине из Неготина, у виду заједничких етнологских истраживања неготинског и књажевачког краја.

Током 2022. године радиће се и на бележењу тонског и видео записа обичаја, људи и догађаја из традиционалне културе овог краја. Посебна пажња би могла да буде усмерена на обичајну праксу која је још увек активна. У оквиру едукативне делатности, неке од обичајних пракси би могле да буду приказане кроз различите презентације намењене широј публици.

Велика пажња биће посвећена обиласку насеља и рекогносцирању терена на подручју књажевачке општине. У ту сврху потребно је обезбедити средства за путне трошкове у износу од око 30.000,00.

3.2.3. Издавачка делатност

Планом је предвиђено штампање промотивног материјала који ће популарисати како Завичајни музеј Књажевац, тако и сам књажевачки крај. Оваква врста материјала оплемењене понуду и квалитет услуге нашег музеја.

Планом се предвиђа и израда каталога изложби која ће презентовати етнографски материјал са књажевачког подручја. Такође, потребно је штампати и пропратни материјал, у виду банера, плаката и позивница за гостујуће изложбе у току године.

3.2.4. Стручно усавршавање

Планом је предвиђено присуствовање на семинарима, стручним предавањима и скуповима који обрађују све актуелне теме везане за унапређење музеологије. Такође, планира се и присуство на стручним предавањима, пројектима и значајних изложби у организацији музеја са територије Србије, што доприноси јачању међумузејске сарадње.

Као и претходних година, потребно је да Музеј одвоји део средстава за набавку стручне литературе и часописа, који у многостручно помажу да се стручно особље музеја усавршава на професионалном плану. Музејска библиотека се, између осталог, обогаћује и поклонима. Велики део публикација пристиже из Етнографског музеја, Народне библиотеке Србије, као и од колега из свих музеја у Србији.

У колико се у току 2022. године створе услови за полагање стручног испита и стицање звања вишег кустоса, у ту сврху је потребно урадити и научно-истраживачки рад.

3.2.5. Промотивне активности

У складу са актуелном ситуацијом, и у наредној години велика пажња биће посвећена снимању дигиталних садржаја и виртуелних тура, као и изради апликација, који ће промовисати рад

Завичајног музеја путем друштвених мрежа и интернет портала и тако учинити видљивијом своју дигиталну комуникацију.

Планирано је учешће у снимању разноврсних радио и тв емисија који ће популарисати рад Музеја и директно утицати на развој свести посетилаца о значају културног наслеђа и његовом чувању. Планом за наредну годину предвиђена је реализација пројеката који ће популарисати културна добра нашег краја. Редовно ће бити и оглашавање о резултатима наших истраживања и реализованих пројеката.

У плану је наставак реализације пројекта „Летња школа традиционалних заната – грнчарство и двопређно плетење“. Наредне године нови полазници ће бити упознати са основама грнчарског заната као и грнчарским предметима који се налазе у сталној поставци и депоу Музеја. Промотивним материјалом о овом пројекту додатно се промовише нематеријално наслеђе овог краја.

Наставиће се сарадња са медијима на територији целе Србије, са локалним средствима јавног информисања као и са научним часописима, у којима ће се објављивати текстови који популаришу и промовишу наше културно наслеђе, као и рад самог Музеја.

3.2.6. Опрема

Стална потреба је амбалажа у виду картонских кутија за складиштење предмета у депоу, папирних кеса, најлоон кеса, папирна вата, хируршке рукавице као и регистратори за документацију. Подразумева се и набавка неопходног канцеларијског материјала.

Планирана је и набавка неопходних уређаја за опремање депоа, којим би се обезбедило адекватно чување музејског материјала. Неопходно је набавити уређај за извлачење влаге из простора депоа. Као и полице за смештај музејских предмета.

3.2.7. Пројекти

За наредну годину планира се наставак пројекта „Летња школа традиционалних заната – грнчарство и двопређно плетење“. Етнолог је од самог почетка (2011.год.) имао учешће у пројекту у својству стручног сарадника, организатора и предавача.

Пројекат се односи на обуку полазника за примену старих, традиционалних техника у циљу израде грнчарских производа карактеристичних за књажевачки крај, који ће се уврстити у понуду Музеја у виду сувенира. По плану, комплетна реализација пројекта се односи на период мај-новембар 2022. године.

У наредној години је неопходно урадити обраду музејске грађе и конзервирање угрожених етнолошких предмета од метала и дрвета а који су део сталних поставки Музеја. Најугроженији предмети се налазе у депандансу Музеја, Архео-етно парку у Равни, тако да ће се, у сарадњи са стручним сарадницима, кроз пројектне активности, приступити решавању овог проблема.

За потребе обраде музејске грађе и музејских предмета, потребно је урадити дигитализацију документације, што би се, такође, реализовало кроз низ пројектних активности.

Поред тога, потребно је набавити неопходне уређаје за опремање простора депоа за смештање музејског материјала. У ту сврху је потребно набавити уређај за извлачење влаге из просторија, као и полице за смештај музејског материјала.

Предвиђено је да се наведени пројекти реализују уз финансијску помоћ Министарства културе РС. За реализацију ових пројеката потребно је да, поред средстава која добијамо од Министарства културе и информисања РС, обезбедимо и средства за сопствено учешће у пројектима.

3.3. ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊА ЗА ИСТОРИЈУ УМЕТНОСТИ И ИЗЛОЖБЕНУ ДЕЛАТНОСТ

3.3.1. Основна музеолошка делатност

Одељење за историју уметности и изложбену делатност Завичајног музеја Књажевац у 2022. години наставиће са радом на прикупљању и научној обради музејских предмета и уметничких дела, њиховој интерпретацији и презентацији, као приоритетним активностима. Као наставак и други вид стручне и научне обраде музејских збирки и грађе, део рада у наредној години биће посвећен и обради музејских збирки и дигитализацији кроз програм ИМУС, који је од стране Министарства културе и информисања уведен и обавезујући за све музеје у Србији. Поред тога, наставиће се са доношењем Решења о категоризацији покретних културних добара према датим смерницама и усвојеним Правилницима од стране Министарства културе.

Један део рада Одељења у наредној години бавиће се и очувањем (конзервацијом и рестаурацијом) збирки и унапређењем услова за чување и излагање збирки у музејским депоима. Наставиће се са активностима реорганизације депоа у Завичајном музеју у складу са међународним стандардима и програмом Ре-Орг, а који спроводи Милена Милошевић Мицић, музејска саветница историчарка уметности, оспособљена кроз сертификовану обуку за тај процес, а у сарадњи са другим кустосима и стручном службом музеја. У складу са законским обавезама, наставља се и са ревизијом и новом систематизацијом збирки као и реорганизацијом смештаја музејске грађе у депоима. Планирани су и конзерваторски и рестаураторски третмани најважнијих и најугроженијих дела кроз пројекте којим ће се аплицирати код Министарства културе и информисања. Неопходно је наставити са редовном годишњом дезинсекција простора Музеја, опремањем и урамљивањем слика на платну и папиру.

У току 2022. године наставиће се са реализацијом традиционалних изложби и програма Завичајног музеја Књажевац као и са организацијом и приређивањем гостујућих изложби у сарадњи са другим установама културе из града, региона и земље и иностранства, у складу са техничким и финансијским могућностима, као и гостовање изложби Завичајног музеја Књажевац у другим градовима и државама у региону.

Кроз публикавање информативних текстова и стручних радова наставиће се са промоцијом и презентацијом збирки и програма музеја у наредној години. У плану је и континуирано стручно усавршавање, учешће на семинарима и конференцијама у земљи и свету и набавка стручне литературе. Наставиће се са обрадом и дигитализацијом књига у музејској библиотеци.

За што квалитетније обављање редовних стручних послова неопходно је наставити и са процесом константног стручног усавршавања кадрова и њиховог похађања семинара и курсева као и значајним конференцијама у земљи и иностранству кроз програме обуке, саветовања, семинаре те се планира учешће кустоса на истим.

3.3.2. Научно-истраживачки рад из области историје уметности

Наставиће се са планским откупом уметничких дела завичајних сликара у циљу богаћења уметничке збирке. Планира се наставак рада на прикупљању завичајне грађе о уметницима који су живели и радили у Књажевцу и околини као и на праћењу савремених стваралаца на овим просторима и документацији о њима. Наставак истраживања визуелне културе и примењених уметности.

Планиран је и даљи истраживачки рад на терену сакралних објеката и сакралне уметности у оквиру вишегодишњег истраживачког пројекта „Сакрална топографија Књажевца и околине“ који подразумева рад на обради података и рад на терену у области Заглавка и Тимока, фотографисање затеченог стања, обраду уметничких и предмета примењене уметности као и попис предмета и књига. Наставак овог пројекта биће реализован у сарадњи са Тимочком епархијом, а у циљу даљег

припремања Споменице епархије, других стручних радова и публикација и ради припреме пратећих програма изложби.

Приступиће се рекогносцирању терена у циљу проналажења дела завичајних и других значајни сликара који су живели и радили у Књажевцу, попут представника руске емиграције и других. Радиће се на пописивању и документовању стања споменика и спомен обележја из минулих ратова као и на стручној обради и пописивању скулптура и других уметничких дела у јавним просторима. Теренски рад подразумева и праћење промена у градској архитектури и проучавање архитектонског.

Радиће се и на истраживању индустријског наслеђа Књажевца и околине. Планира се и наставак сарадње са Заводом за заштиту споменика културе у Нишу, Центром за музеологију и херитологију и Одељењем за историју уметности Филозофског факултета у Београду, Народним музејом у Београду и другим сродним и надлежним установама попут Музеја примењене уметности и др.

3.3.3. Издавачка делатност:

За 2022. годину планира се публикавање монографије под радним називом *Књажевац кроз време*, репринт неких значајнијих издања музеја попут *Конспективног прегледа историје уметности Симе Жикића* као и каталога изложби *Сима Жикић хроничар свога времена*, као и малог каталога од Драгољубу Сандићу Сандију, ако то финансијске могућности дозволе, публикавање едукативног и промотивног материјала образовних програма музеја, промотивног материјала Завичајног музеја, пратећих каталога изложби које се реализују у току целе године као и штампа различитих штампаних сувенира, разгледница, честитки и сл.

3.3.4. Изложбене активности

Испред Одељења за историју уметности и изложбени делатност предлагемо да се у 2022. години организује више гостујућих изложби из земље и иностранства у сарадњи са другим музејима и сродним установама културе а у складу са техничким и финансијским могућностима.

Наставак изложбе која ће бити отворена у новембру 2021. године

- „31. Дечији ликовни салон Св. Сава“, од 27.01.;
- „31. Вече отвореног срца“, од 14.02. посвећено Саши Маринкову;
- сарадња у реализацији изложбе цртежа Драгослава Живковића у Модерној галерији у Ваљеу;
- Цингис Кан и стварање савременог света, гостујућа изложба костима Тијане Сићевић;
- Изложба Томислава Паунковића;
- Изложбе књажевачке уметничке породице – вајара Љубе Јовановића, Дејана Јовановића и Ивана Јовановића и пратећи едукативни и радионичарски програм;
- Гостујућа изложба Музеја афричке уметности у Београду „Кад престанеш да ме чешљаш, престаћу да те мрзим“, март-мај;
- Изложба Књажевац кроз време – од 17. маја 2022.;
- Учешће у манифестацији Музеји Србије, десет дана од 10 до 10, обележавање Међународног дана музеја 18. мај и Недеље музеја на иницијативу Музејског друштва Србије и НК ИКОМ-а Србије у току маја месеца;
- Гостујућа изложба о совама Музеја у Кикинди;
- Симбол(и) града – ремек-дела српског модернизма, гостујућа изложба из Музеја Смедеревске Паланке;
- Обележавање „Дани европске баштине“ – гостујућа изложба у договору са осталим колегама;
- Изложба др Смиљане Чурић;

- и друге изложбе у сарадњи са уметницима, сродним установама културе из земље и иностранства у складу са могућностима.

3.3.5. Пројектне активности

Завичајни музеј Књажевац у 2022. години планира низ посебних пројеката у циљу што квалитетније реализације програма и њихове разноврсности. Средства за реализацију појединих програма биће путем јавних конкурса и пројектних апликација тражена од надлежних ресорних министарстава, домаћих и страних фондација, амбасада и прекограничних програма.

Завичајни музеј Књажевац један је од партнера у међународном пројекту који финансира Амбасада САД у Србији а који се односи на унапређење приступачности програма и садржаја музеја особама са инвалидитетом.

Посебно су важни пројекти који се односе на унапређење неопходне инфраструктуре за повећање приступачности посетиоцима, бољу презентацију и интерпретацију културног наслеђа књажевачког краја кроз Балканску музејску мрежу, Европске културне руте и Карпатску конвенцију. У том смислу је и активно учествовање музеја кроз чланство у Дунавском центру за компетенције и учвршћивање позиције и видљивости музеја на сертификованој европској културној рути - Пут римских царева и Дунавски вински пут али и чланство у Балканској музејској мрежи, Музејском друштву Србије, НК ИКОМ и Форума словенских земаља. Било би добро обновити сарадњу и радити на разбоју програма сарадње са колегама у Румунији са којима је потписан Споразум о сарадњи.

У плану је наставак рада на пројекту конзервације и рестаурације дела из уметничке збирке музеја – портрета на папиру и слика на платну и другим носиоцима. Развој пројеката који се односе на дигитализацију збирки, употребу дигиталних апликација и алата у циљу боље презентације и интерпретације културног наслеђа, пројеката развоја културног туризма, пројеката развоја приступачности музеја особама са инвалидитетом и маргинализованим групама и др. За поједине планиране изложбе, пројекте или активности аплицираће се код потенцијалних донатора и фондова и надлежним министарстава.

3.3.6. Институционално чланство у струковним и сродним удружењима и организацијама

Завичајни музеј Књажевац члан је: Музејског друштва Србије, Балканске мреже музеја, Дунавског центра за компетенције, Кластера образовног туризма, треба да аплицира и за чланство у Међународном савету музеја (ИКОМ), а било би добро планирати укључење у и Форума словенских земаља и Кластер путева културе.

3.3.7. Опрема

За потребе одлагања, чувања и транспорта уметничких дела и смештаја истих у депо неопходно је набавити картонске кутије, лепенку, стреч и пуцкавац фолију као и друге врсте неутралних материјала папира, папирне вате и сл. Потребне су и самолепљиве етикете и налепнице за обележавање предмета и др. Поред фасцикли, специјалних маркера, фото папира, папира веће грамаже неопходно је набављати и кацеларисјки материјал, муфлон папир, дуплофан, коверте разних формата, заштитине фолије и др. За потребе галерије, потребно је набавити држач за стреч фолију за паковање предмета. Требало би у току 2022. године набавити још један рачунар са бољом графичком картицом ради обраде фотографија и друге дигитализоване грађе као и један већи екстерни хард диск ради чувања и преноса података. За потребе појачања сесрвера и базе података било би добро набавити и додатне хард дискове за постојећи QNAP систем за чување података о збрикама музеја.

3.4. ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊА ЗА ЕДУКАЦИЈУ И МАРКЕТИНГ

3.4.1. Едукативни програми и активности

У току 2022. године наставиће се са реализацијом едукативног програма „Завичајни појмовник“ у сарадњи са Народном библиотеком „Његош“ из Књажевца и ученицима књажевачких основних школа у току школске 2021/2022. године. Завичајни музеј ће ученицима књажевачких школа представити апликацију Завичајног појмовника али и друге апликације о музеју и Књажевцу. Наставиће се са израдом новог промотивног и едукативног материјала. Наставиће се са развојем едукативног програма TALE – Teach Art Learn English развијеног у сарадњи са Спомен-збирком Павла Бељанског из Новог Сада и удружењем професора енглеског језика ЕЛТА и књажевачким професорима енглеског језика и пратећим радионицама. За те потребе биће штампан и потребан радни материјал. За потребе реализације едукативних радионица неопходно је набавити одговарајући материјал фломастере, папир, маказице, лепкове, боје и др.

У плану је и наставак сарадње са васпитним и образовним установама кроз стручно вођење у току изложби, организацију допунских садржаја намењених различитим узрастима, креативне и едукативне радионице за најмлађе, расписивање наградних конкурса и посебне забавно-информативне садржаје.

Важан део образовних активности представља и припрема и штампа информативно-пропагандног и едукативног материјала прилагођеног узрасту деце и посетилаца, израда информативних паноа са илустрацијама за потребе вођења кроз објекте Музеја, бојанки, сликовница са предметима из фонда Музеја, сувенира.

У плану је и наставак и даљи развој радионица за особе са инвалидитетом кроз програм „Музеј за све – музеј за понети“ који ће бити додатно обогаћен и стручно усавршавање за рад на приступачности музеја особама са инвалидитетом кроз програме обуке Балканске мреже музеја и друге програм стручног усавршавања.

Планира се и организација промоција књига и других стручних публикација и др.

3.4.2. Маркетинг и односи са јавношћу

Све планиране активности и програми одељења за историју уметности и изложбене делатности Завичајног музеја биће најављени путем локалних и регионалних медија. Радиће се на формирању понуде Завичајног музеја и Етно-парка у Равни за школске екскурзије у сарадњи са водичком службом и другим одељењима музеја. Наставиће се добра сарадња са медијима на националном нивоу и промоција музеја и Књажевца. У плану је допуна и уређење, где је потребно, информативно-продајних пунктова у објектима Завичајног музеја Књажевац.

3.5. ПРОГРАМ РАДА КОНЗЕРВАТОРСКОГ ОДЕЉЕЊА

3.5.1. Обрада предмета

У пријемном одељењу конзерваторске лабораторије водиће се евиденција, конзерваторско испитивање и документациона обрада 80 приспелих предмета.

3.5.2. Конзерваторски третман предмета

- Конзервација предмета са археолошких истраживања 2021. године на локалитету Timacum Minus .
- Конзервација 34 предмета археолошке збирке примљених у рад 2021.год.

- Преглед и реконзервација предмета археолошке збирке из сталне поставке и депоа на којима је уочена потреба за интервенцијом:
- Конзервација збирке етнолошких предмета, континуирано током године, на основу планираног пројекта конзервације у Архео-етно парку Равна.
- Конзервација историјске збирке оружја.
- Теренска истраживања, израда теренске документације и прихват материјала, превентивна заштита од могућих оштећења и пропадања.
- Конзервација 46 предмета археолошке збирке Музеја у Мајданпеку по Уговору.

Набавка потребне опреме и средстава за конзервацију

Опрема:

- Стереоскопски микроскоп IND 20

Заштитна средства:

- Нитрилне рукавице у величинама С, М, Л по 3 пак.
- Заштитне кофил маске 20 ком.
- Заштитне рукавице за рад са киселинама, 2 пара.
- Заштитно стакло пескаре

Потрошна средства:

- Микробал стаклене перле за полирање 12 кг
- Ротациони алати и четкице за микромотор 2,3 мм
- Папирна вата 10 кг
- Памучна вата 5 пак.
- Полимери Б72, Б64 и Б48 за заштитне премазе, 3 кг
- Четкице и профилисани тампони за чишћење оружја

Епоксидни лепкови

- Гипс (дентал) 2 кг

Хемијска средства:

- Етанол, 96% 5 лит.
- Ацетон, 5 лит.
- Натријум хидроксид, 3 кг
- Натријум хидрогенкарбонат, 1 кг
- Комплексон-3, 1 кг
- Белоцид 5 кг, за уништавање штеточина у дрвету
- Белес 5 кг, за превенцију биолошког напада
- Белтоп 5 кг, за заштиту дрвета
- Импрегнант за дрво (Белинка), 5 кг
- Репаратур лакираних површина, 2 кг
- Фентин спреј, 2 ком. за уништавање штеточина у дрвету
- Балистол уље, 1 ком.
- Брунирунг Балистол, 1 пак.
- Хидрофобус за импрегнацију камена, 20 лит.
- Сирћетна киселина, 1 лит.
- Мравља киселина, 1 лит.
- Танинска киселина 0,5 кг
- Уље WD40

3.5.3. Летња школа конзервације

Конзерваторско одељење ће реализовати једанаесту радионицу пројекта «Летња школа конзервације у Равни». Сврха пројекта је да се полазници из редова средњошколаца и студената,

кроз теоретски и практичан рад, упознају са значајем очувања културних добара и са основним принципима и техникама конзервације предмета од керамике, метала и камена.

Планирано трајање школе је 14 дана, Летња школа конзервације одржаваће се у Архео-етно парку Равна у току јула-августа 2022. године. Организационе припреме за реализацију пројекта почињу у јуну, а пројекат се завршава у октобру израдом претеће публикације, презентацијом рада Летње школе, изложбом и обрадом конзерваторске документације.

Овим пројектом обогаћује се програм Истраживачке станице Тимока, промовише и употпуњује едукативна функција Архео-етно парка Равна и наставља се сарадња Завичајног музеја са школским установама и институцијама заштите културних добара укључивањем у рад стручњака из других музеја.

3.5.4. Конзерваторска документација

Ажурирање документације и употпуњавање базе података средстава и техника конзервације у оквиру програмске апликације.

3.5.5. Изложбене и остале активности

- Реализација јубиларне изложбе поводом 10 година рада Летње школе конзервације.
- Пружање помоћи приликом презентација музејског материјала.
- Графичко уређење и припрема штампе пратећих изложбених материјала.
- Графичко уређење и припрема штампе музејских публикација.
- Учешће на организованим стручним предавањима и пројектима.
- Обилазак конзерваторских одељења других музеја и значајних изложби.

3.5.6. Услуге надлежних института

Анализе стања предмета, процене ризика и прописивање неопходних мера техничке заштите.

3.5.7. Ангажовање стручних сарадника

Конзерваторско одељење ће при реализацији овог плана укључивати у рад стручне сараднике из других институција и својим активностима наставити да афирмише улогу Завичајног музеја Књажевац у области заштите културних добара.

3.5.9. Адаптација и опремање простора за рад

Потребно је додатно опремање и адаптација радног простора у Истраживачкој станици Архео-етно парка Равна како би се санирала уочена оштећења на унутрашњим зидовима објекта и побољшали услови за рад заменом пода и новом конструкцијом плафона са вентилационим саставом.

4. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА КЊАЖЕВАЦ ЗА 2022.

У прилогу Вам достављамо предлог финансијског плана за 2022. године са детаљним образложењем по програмским активностима.

Завичајни Музеј Књажевац финансира се средствима општинског буџета и сопственим средствима које остварује пружањем допунских услуга. Такође, значајну финансијску подршку Завичајни музеј добија кроз пројекте којима аплицира код надлежних Министарстава и других фондациија из земље и иностранства. Исказана средства кроз предлог финансијског плана Завичајног музеја Књажевац усклађена су реалним потребама и износе 22.169.760,00 динара, и 310.000,00 динара из сопствених прихода Музеја, и то по следећим економским класификацијама:

Екон.клас.	Опис	Буџет СО	Сопствени приходи	Трансфери од других нивоа власти
411	Плате и додаци запослених	9.515.440,00	0	0
412	Социјални доприноси	1.584.320,00	0	0
416	Награде запосленима	550.000,00	0	0
421	Стални трошкови	1.900.000,00	50.000,00	0
422	Трошкови путовања	350.000,00	50.000,00	0
423	Услуге по уговору	4.250.000,00	100.000,00	0
424	Специјализоване услуге	900.000,00	0	0
425	Текуће поправке и одржавање	1.000.000,00	0	0
426	Материјал	900.000,00	100.000,00	0
482	Обавезне таксе	20.000,00	10.000,00	0
512	Машине и опрема	700.000,00	0	0
515	Откуп музејских експоната	500.000,0	0	0
	УКУПНО	22.169.760,00	310.000,00	0

Завичајни музеј Књажевац Програмским буџетирањем предвиђа средства за реализацију Програма 13. Развој културе и информисања који подразумева рад на очувању, унапређењу и представљању културног-историјског наслеђа, културне разноврсности, продукције и стваралаштва у локалној заједници као и остваривање права грађана информисање и унапређење јавног информисања.

Кроз поменути програм финансијска средства раздјељена су по контима кроз две програмске активности:

1. Програмска активност "Функционисање локалних установа културе"

у току 2021. године где су предвиђени сви трошкови ван примарне делатности музеја. Ова програмска активност подразумева обезбеђење услова за обављање основне делатности музеја, чији је циљ да сакупља, чува, научно обрађује и презентује културну баштину књажевачког краја, буде својеврсна лична карта града, регионални музеолошки истраживачки

центар са модернизованом програмском шемом која по садржају и темама превазилази завичајне и регионалне оквири уз појачану едукативну и промотивну улогу. Реализација научно-истраживачког рада на терену у циљу проучавања, очувања и заштите, научног тумачења, интерпретације и представљања културног наслеђа књажевачког краја кроз организацију изложби и других образовних програма намењених јавности. Организација и реализација програма заштите, презентације и интерпретације културно-историјског наслеђа, уз стварање културно-туристичке понуде и сарадњу са другим сродним установама на локалу, региону и шире. Програмска активност се односи на редовно пословање Музеја

- **конто 411 (9.515.440,00)** средства из буџета СО Књажевац) и **412 (1.584.320,00)** средства из буџета СО)- плате и додаци запослених односе се на примања зарада запослених у Музеју за 10 радника. Обрчун је извршен у складу са упутством за припрему буџета за наредну годину и са обрчунатим повећањем зараде од 7% и смањеним проценом за доприносе.

- **конто 416 (550.000,00)** средства из буџета СО Књажевац) подразумева исплату јубиларних награда за два радника, за 30 година рада и за 10 година рада,. Јубиларне награде утврђене су на основу Колективног уговора за запослене у култури и Правилника о раду Завичајног музеја Књажевац,

- **конто 421 (1.900.000,00)** средства из буџета СО Књажевац ,и **50.000,00** средства сопствених прихода)- стални тошкови, подразумева плаћање струје, воде, телефона, птт услуга, осигурања и сл. за сва три објекта у саставу Музеја.

- **конто 422 (350.000,00)** средства из буџета СО Књажевац и **50.000,00** динара из сопствених прихода) - трошкови путовања, подразумева путовања у оквиру рада, као и учешће запослених на семинарима, програмима едукације, изложбама и др.

- **конто 423 (4.250.000,00)** средства из буџета СО Књажевац и **100.000,00** средства сопствених прихода)- услуге по уговору гдеје највећи део средстава планиран за ангажовање 3 радника преко агенције. Такође, са те позиције врши се исплата услуга репрезентације, услуга превозија, котизације за семинаре, опште услуге, правне услуге, услуге одржавања рачунара, услуге информисања јавности, угоститељске услуге и остале опште услуге.

- **конто 424 (900.000,00)** средства из буџета СО Књажевац) -специјализоване услуге, подразумева плаћање услуга које нису обухваћене контом 423, као што су услуге културе, превоза, безбедности на раду, противпожарне заштите, одржавања сајта, одржавање паркова и зелених површина, техничког прегледа возила, и сл.

- **конто 425 (1.000.000,00)** средства из буџета СО Књажевац) - текуће поправке и одржавање, подразумева одржавање опреме и објеката у власништву музеја. Са овог конта планира се одржавање објеката музеја, поправке на крововима објеката у Равни, кречење просторија у пословним просторијама у Карађорђевој 15, као и одржавање опреме.

- **конто 426 (900.000,00)** средства из буџета СО Књажевац и **100.000,00** средства сопствених прихода)- материјал, подразумева материјал за поправке и одржавање, канцеларијски материјал, хемијска средства за чишћење, потрошни материјал, бензин, уља и мазива и др.

- **конто 482 (20.000,00)** средства из буџета СО Књажевац и **10.000,00** средства сопствених прихода)-порези и таксе, подразумева плаћање пореза и такси.

- **конто 512 (700.000,00)** средства из буџета СО Књажевац) опрема, подразумева набавку рачунарске опреме, опреме за културу, опреме за комуникацију, опреме за домаћинство, уградне опреме, фотографске опреме, пољопривредне опреме.

2. Програмска активност „Унапређење система очувања и представљања културно-историјског наслеђа”

Научно-истраживачки рад на терену у области археологије, историје уметности и архитектуре, етнологије и културне историје ради научне обраде и израде стручне документације у циљу проучавања, очувања и заштите, научног тумачења и представљања културног наслеђа књажевачког краја. Ове активности подразумевају рекогносцирање терена, археолошка

ископавања, прикупљање научне и музејске грађе и предмета, кроз откуп, ископавања, поклон у циљу систематског и планског богаћења и увећања збирки. За теренски рад неопходно је обезбедити одговарајућу заштитну опрему, алат и мерне инструменте, техничку опрему. Такође ова активност подразумева и набављање одговарајућег материјала за стварање стручне музејске документације, у виду стручних документационих картона, улазних и инвентарних књига, набавку рачунара и одржавање софтвера за унос и обраду података.

У циљу очувања, превентивне заштите и адекватног одлагања и презентације покретних и непокретних културних добара неопходно је спровести низ поступака и захвата и створити одговарајуће услове за чување и излагање музејских предмета, што подразумева конзерваторске и рестаураторске третмане предмета, редовно одржавање просторија и услова за чување и излагање предмета, дезинфекцију, дезинсекцију и дератизацију музејских објеката, као и набавку одговарајуће амбалаже и опреме за чување и одлагање предмета у музејским депоима и поставкама.

Систематско увећање и богаћење збирки музеја али и књижног фонда у виду стручне литературе који помаже у проучавању и тумачењу музејских збирки и са крајњим циљем очувања, заштите и презентације покретних културних добара, неопходно је спровести низ активности на проучавању, лоцирању и евидентирању потенцијално значајних музејских предмета и спровести њихову набавку, односно откуп и укључити их у музејски фонд предмета. Такође, неопходно је пратити стручну литературу и спроводити набавку исте јер она представља једно од основних средстава за рад.

Изложбена делатност је једна од најважнијих активности музеја. Она има за циљ да представи и приближи националну и међународну уметност и културу књажевачкој публици али и да у земљи и иностранству представи културно-уметничко стваралаштво и наслеђе књажевачког краја. Реализацијом изложби ствара се и образује нова публика, повећава се број и квалитет културних садржаја у граду, повећава се број посетилаца музеја, остварује се сарадања са сродним установама и појединцима у који стварају и раде у области културе и уметности, повећава се музејски фонд. Завичајни музеј Књажевац реализује низ научно-истраживачких пројеката, бројна теренска истраживања, уметничке и културне програме, припрема и реализује изложбе и све то прате одговарајуће публикације и издања у циљу популаризације и приближавања резултата музеолошког и научног рада али и у циљу промоције културног наслеђа Србије и књажевачког краја у земљи и иностранству.

Ради што видљивијег и квалитетнијег присуства у јавности али и у циљу привлачења нове публике и нових посетилаца музеја неопходно је осмислити и реализовати читав низ активности које се односе на презентацију и промоцију културног наслеђа књажевачког краја.

- **конто 515 (500.000,00)** средства из буџета СО Књажевац) нематеријална имовина, предвиђен је за набавку књига и откуп музејских експоната, рачунарских програма и друге нематеријалне имовине.

У Књажевцу,

директор Завичајног музеја Књажевац

20.12.2021. године

Милан Живковић